

Spolupráce rodiny a předškolních zařízení

Milan Polák
Martina Fasnerová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Struktura příspěvku

- vymezení tématu v RVP PV,
- předčítání a výběr vhodných knih,
- institucionální podpora aktivit v předčtenářském období.

Čtenářská pregramotnost v edukačních materiálech

- **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a jeho cíle:**

Úkoly předškolního vzdělávání

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je *doplňovat a podporovat rodinnou výchovu* a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených *podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.*

Klíčové kompetence:

- **kompetence k učení,**
- kompetence k řešení problémů,
- **kompetence komunikativní,**
- kompetence sociální a personální,
- kompetence činnostní a občanské.

Komunikativní kompetence

- *dítě ukončující předškolní vzdělávání*
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci;
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou;
- **ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;**
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- **dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.);**
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Dítě a společnost

- **Vzdělávací nabídka** (co učitel dítěti nabízí):
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, **dramatizace**, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích;
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, **kulturní programy apod.**);
- **tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu;**
- **receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti** (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének);
- **setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě.**

Předčítání v rodině i v MŠ

- Vliv předčítání na rozvoj osobnosti dítěte.
- Přirozený kontakt s dítětem.
- Rozvoj komunikačních dovedností.
- Rozvoj myšlenkových operací.
- Pozitivní závislost na knize.
- Pravidelnost předčítání.
- Věková kategorie dětí, kterým se předčítá.

Předčítání rodičů i prarodičů

- V domácím prostředí.
- V předškolním zařízení.
- Vliv hodnotové orientace dítěte.
- Význam metafor v předčtenářství.

Kritéria pro vhodný výběr knih

- Jsou určena pro určitou věkovou kategorii dětí.
- Pojednávají o něčem, co rozvíjí jejich životní zkušenosti.
- Jsou napsány vytříbeným mateřským jazykem.
- Rozvíjí dobrý vkus a smysl pro humor.
- Obsahují pozitivní morální odkaz.
- Rozvíjí estetické myšlení...

Co nabízíme - dílna čtení, předčítání a naslouchání

- Připravíme pro učitelky MŠ aktivity, které by vytvářely vhodné prostředí a rozvíjely předčtenářské dovednosti u dětí.
- Dojde k ověření námi navrhovaných materiálů v praxi a evaluaci výsledků.
- Nabídneme seznam vhodných knižních titulů k rozvoji předčtenářské gramotnosti.
- Nabídneme možnosti rozvíjení spolupráce rodiny a mateřské školy v této oblasti prostřednictvím institucí na celostátní i místní úrovni.

Celé Česko čte dětem

<http://celeceskoctededetem.cz/>

Poslání (Proč)

Posláním obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem je prostřednictvím společného čtení budovat pevné vazby v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení. Předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem. My neříkáme "Jdi a čti si!", ale "Pojď, budu ti číst".

O kampani

Kdo: Eva Katrušáková

Kdy: 2006

Projekty

- Týden čtení dětem
- Čtení dětem v nemocnici
- Moje první kniha
- Babička a dědeček do školky
- Konference a semináře
- Sbírký knih do nemocnic
- Veletrhy a bazary
- Vydali jsme
- Partnerské projekty

Týden čtení dětem

Cílem **TÝDNE ČTENÍ DĚTEM V ČR** je motivování dětí, mládeže a dospělých k soustavnému čtení a rozvíjení lásky k literatuře prostřednictvím výběru hodnotné a dobré literatury.

Týden svátku čtení a předčítání je impulsem pro školy, školky, knihovny, mateřská centra, literární kavárny a širokou veřejnost, aby každoročně **vždy od 1. do 7. června** pořádaly takovéto svátky literatury v celé republice.

Babička a dědeček do školky

„Tento projekt (spojuje tři generace – **děti, rodiče a seniory**)

jsme vymysleli proto, abychom:

- umožnili setkávání nejmladší a nejstarší generace a posílili mezigenerační sdílení času, prostoru a předávání hodnot;
- pravidelnými činnostmi v rámci projektu zavedli tradiční a důležitý rituál předčítání do rodin;
- pomohli dětem ve čtenářské a jazykové gramotnosti.“

Od r. 2012 do r. 2016 se zapojilo přibližně 200 školek, 800 seniorů a 12000 dětí.

Babička a dědeček do školky

- V praxi senior přijde v dopoledních hodinách do konkrétní třídy v MŠ, oblékne si pohádkový plášť a přečte dětem pohádku (stačí 5-10 min.). Poté si s dětmi vypráví, může si malovat, nebo se podílet na dalších společných činnostech. Na závěr své návštěvy předá dědeček či babička dětem krátkou pohádku natištěnou na A5, kterou si děti vlepí do svého pohádkového bloku. Ten pak přinesou domů a rodiče mají za domácí úkol přečíst dětem tuto pohádku. Tímto aktem bychom rádi motivovali rodiče k zavedení či prohloubení rodinného rituálu předčítání. Další den pak přijde opět senior a ptá se dětí, o čem ta "domácí" pohádka byla. Za odměnu dostávají děti nálepky do pohádkového sešitu.

Soutěže

- Čtenářská soutěž pro děti Knihorej
- Výtvarná soutěž
- Soutěž – vyrob si svou originální záložku do knihy
- Fotosoutěž – Číst dětem se dá všude!